

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΜΑΔΑ Α΄

(Να επιλέξετε και να απαντήσετε τρεις(3) ερωτήσεις από την ομάδα Α΄)

1. Να εξηγήσετε τους όρους: *παρθενία*, *σκλαβηνίες*
2. Τι γνωρίζετε για την πρώτη σταυροφορία;
3. Τι γνωρίζετε γενικά για το σχολείο στο Βυζάντιο;
4. Τι ήταν το φεουδαρχικό συμβόλαιο;
5. Να αντιστοιχήσετε τις λέξεις των δύο στηλών που σχετίζονται μεταξύ τους.
(Οκτώ(8) λέξεις της β΄ στήλης περισσεύουν)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

	<u>Στήλη Α΄</u>		<u>Στήλη Β΄</u>
1	Μονοφυσитισμός	α	Προσκυνητές
2	Κατάργησε τους Ολυμπιακούς αγώνες	β	Συντεχνίες της Κωνσταντινούπολης
3	Νίκησε στο Κλειδί τους Βούλγαρους	γ	Νικηφόρος Φωκάς
4	Στέφθηκε το 800 αυτοκράτορας του Βυζαντινού Κράτους	δ	Μία φύση του Θεού-θεϊκή
5	Χρονολογία της Α΄ Άλωσης της Πόλης	ε	Μία φύση του Θεού-ανθρώπινη
6	Αυτοκράτορας που ηττήθηκε στη μάχη στο Μυριοκέφαλο της Φρυγίας	στ	Φανατικοί μαχητές του Ισλάμ
7	Επαρχικόν Βιβλίον	ζ	Θεοδόσιος
8	Γαζήδες	η	Καρλομάγνος
		θ	1204
		ι	Ιουλιανός
		ια	Βασίλειος Β΄
		ιβ	Περιορισμός της μεγάλης γαιοκτησίας
		ιγ	Ιωάννης Κομνηνός
		ιδ	Μανουήλ Α΄ Κομνηνός
		ιε	Όθων Β΄
		ιστ	1304

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
copyright © 2005-2006

ΟΜΑΔΑ Β΄

(Να επιλέξετε και να απαντήσετε δύο(2) ερωτήσεις από την ομάδα Β΄)

1. Για ποιους λόγους ο θεματικός στρατός ήταν περισσότερο αξιόμαχος και αποτελεσματικός από το μισθοφορικό στρατό;
2. Ποιες ήταν οι συνέπειες της Άλωσης της Πόλης;
3. Να μελετήσετε το παρακάτω παράθεμα και να επισημάνετε τις αιτίες της παράδοσης των ελληνικών πόλεων της Μικράς Ασίας στους Οθωμανούς ως τα τέλη του 13^{ου} αιώνα

Ο γαζής Ορχάν πύργος από το βεζίρη: «Όταν δώσατε αυτό το κάστρο, από τι υποφέρατε και το δώσατε;»
Ο Σαρός είπε: «Το δώσαμε για διάφορους λόγους. Ο ένας είναι ότι το κράτος σας μεγαλώνει μέρα με τη μέρα και το δικό μας κράτος μικραίνει.[...]

Ένας άλλος είναι ότι ο πατέρας σου έκανε επιδρομές εναντίον μας κι έφυγε. Μπόρεσε να καθυποτάξει τα χωριά μας. Σας δήλωσαν υποταγή και δεν φρόντιζαν καθόλου πια για μας. Κι εμείς πάλι μάθαμε πως αυτά βρήκαν την ησυχία τους. Άλλος λόγος είναι ότι ο άρχοντάς μας συγκέντρωσε πολλά πράγματα. Αλλά δεν ωφελούσε. Γιατί δεν βρισκόταν κανείς που να μπορεί να δώσει χρήματα. [...]. Όταν είχαμε ανάγκη, δεν ερχόταν κανένας αγοραστής. Το κάστρο έγινε για μας φυλακή.

Ένας άλλος λόγος είναι πως, όταν ο ηγεμόνας έχει εξασθενήσει, η χώρα καταστρέφεται γρήγορα.

Ένας άλλος πάλι λόγος είναι πως ακούσαμε εκείνο το χαμένο, τον άρχοντα της Κίτε [η πόλη Κατοικία].

Ένας άλλος λόγος είναι ότι από τον κόσμο δεν λείπουν οι αλλαγές. Και τώρα γίνεται μιας αλλαγή για μας.»

Χρονικό του Ασίκ Πασάζαντε, κεφ.57, μετ. Ε.Α.Ζαχαριάδου, Ιστορία ...,161-163.

4. Αφού διαβάσετε την παρακάτω πηγή να απαντήσετε στην ερώτηση:

Ποια ήταν η ταυτότητα των προνοιάρων και ποιες οι συνέπειες που είχε η επέκταση του θεσμού της πρόνοιας στα χρόνια του Μανουήλ Κομνηνού;

Ο Μανουήλ [...] καταχράσθηκε το θεσμό [της πρόνοιας] που είχε επινοηθεί από προηγούμενους αυτοκράτορες [...]. Ανεπαίσθητα, έκανε τη στρατιωτική τάξη χαλαρή, κατεύθυνε πληθώρα χρημάτων προς οκνηρές κοιλιές και δημιούργησε πολύ κακή κατάσταση στις ρωμαϊκές επαρχίες. Οι γενναίοι στρατιώτες είχαν αποβάλει το φιλότιμο μπροστά στους κινδύνους [...]. Οι κάτοικοι των επαρχιών υπέστησαν τα πάνδεινα από την απληστία των στρατιωτών (των προνοιάρων): δεν τους άρπαζαν μόνο τα χρήματά τους, τον τελευταίο οβολό, αλλά τους αφαιρούσαν και τον τελευταίο τους χιτώνα [...].

Όποιος ήθελε μπορούσε να στρατολογηθεί [...]. Όσοι έφεραν μαζί τους ένα περσικό άλογο ή κατέθεσαν λίγα χρυσά νομίσματα, εγγράφηκαν αβασάνιστα στις στρατιωτικές ίλες και εφοδιάστηκαν αμέσως με αυτοκρατορική επιστολή που τους παραχωρούσε γόνιμα χωράφια και ρωμαίους φορολογούμενους που υπηρετούσαν ως δούλοι και κάποτε κατέβαλαν φόρους σε ημιβάρβαρα ανδρείκελα [...]. Η τύχη των επαρχιών ήταν ανάλογη με την απειθαρχία του στρατού: άλλες λεηλατήθηκαν μπροστά στα μάτια μας από τους εχθρούς και ενσωματώθηκαν στο κράτος τους, άλλες καταστράφηκαν και ερημώθηκαν σαν εχθρική χώρα από τους στρατιώτες μας.

Νικήτας Χωνιάτης, Χρονική Διήγησις, VII, 4, εκδ. I.A. van Dieten, Βερολίνο 1975, 208-209.

(Όλες οι ερωτήσεις είναι ισότιμες και βαθμολογούνται με 4 μονάδες η κάθε μία)

)